

## מסורת הש"ס

(א) [עירובין נד: ב"ב עז:],  
(ב) [עי' תוס' מגילה ז. ד"ה  
נאמרה], (ג) [מגילה ז.],  
(ד) [מנחות ק.], (ה) [אלה מין  
אילה קאמר כ"א ב"רש"י  
שבע"י],

## תורה אור השלם

1. לְמַנְצָה עַל אֵילַת  
הַשְּׁחָר מִזְמוֹר לְדָוִד:  
תְּהִלִּים כ"ב א

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אישתא כו'  
של ימות החורף  
המחממת את החולה:

## רבינו חננאל

יִצְחָק קָשָׁה נִמְצָא מֵתוֹ וְלֹא נִמְצָא מִיָּד שֶׁנֶּחֱמָה  
יֹתֵר מִמֶּה שֶׁלֹּא לָמַד: וּפְסִימִינֵי אִינוֹן מֵטִיט  
זֶרַע טוֹיָא. אֵל שֶׁנֶּחֱמָה שְׂגוּבִילִים אִינוֹן מֵטִיט  
חֹמֶר כּוֹתֵל יֵשׁן קָשָׁה לְגַבְלוֹ יֹתֵר  
מֵטִיט שֶׁל עֵפֶר חֲדָשׁ: מֵאֵי טַעֲמָה  
דִּרְבִּי. דֹּאמֵר מִימּוֹר שֶׁל חֲמֵה מִפְּנֵ: **טוֹיָא**  
**אִינוֹן** זוּ. לֹא דְוּוּקָא נֶקֶט שְׁהֵרִי אִין  
קָרִינִים לְנִקְבִּיהָ (ט). לִמָּה נִמְשָׁה  
**אִסְתֵּר חֲלָלוֹת**. בְּמִסֵּ' מִגִּילָה (טו:)  
אִסְתֵּר דֹּאסְתֵּר מִגִּילָה מִמּוֹרֵר וְזוּ  
כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעָה לְבִית הַכְּלָמִים נִסְתַּלְקָה  
הַיִּמֵּנָה שְׂכִינָה אֲמֵרָה חָלִי אֵלֵי לָמָּה  
עֲזַבְתִּי: **הַיִּמָּה לִמָּה**: פְּלוּגָה  
בְּמִסְתָּמָה מִגִּילָה (דבָּר א:). אִיכָּא לִמָּה  
דֹּאמֵר מִטַּעֲמָה אֵת הַיִּידִים וְאִיכָּא  
לִמָּה דֹּאִינֵי מִטַּעֲמָה אֵת הַיִּידִים  
לֵאלּוֹ סֵפֶר הַיָּא: מוֹקִיִּים אֵלֵּי כִרְבִּי  
בְּנִימִין בִּר יִפֹּת. כְּלוּמֵר דְּרִישׁ לְהֵאֵי  
שֹׁחַר כִּר' בְּנִימִין בִּר יִפֹּת: לִמָּה נִמְשָׁה  
פְּתִלְתָן שֶׁל לִיֻּקִּים כו'. דֹּהֲאֵי שֹׁחַר  
לָשׁוֹן פְּתִלָּה אֵלֵּי דִרִישׁ לִיָּה כְּמוֹ רֹחוּ  
בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֵךְ (יִשְׁעִיָּה כו') לִמְנַחַח עַל  
הַתְּפִלָּה שֶׁהֵיא כֹּחֲלָתָה שִׁכְר' שֶׁמְגַדֵּל  
קָרְנֵהּ מִפְּצִילָתָה בְּכָל שְׁנֵה וְשְׁנֵה נֹסֵף  
כִּי פִּיגוּל אֲחָד: אִינוֹן אִינוֹלִימָא יִתְלֵל

**הרהורי עצירה.** תאזת נשים קשים להכחיש את כשרו יותר מגופו של מעשה: **ריחא דנישורא.** המריח בשר עלי קשה לו ריח מאל שמתאזה לו: **שיליה דקייטא.** אלול שהוא סוף הקיץ קשה מקייטא. קשה חומר מחוס הקיץ של תמוז לפי שכבר נתחמם כל האויר וגוף הצריות

הרהורי עבירה קשו  
דבישראל שיליה דק  
וסימניך תנורא שגורא  
מדקיימא וסימניך  
בעתיקתא קשיא מחה  
סינא א"ר אבהו מ"ט  
על אילת השחר מה א  
לכאן ולכאן אף שח  
א"ר זירא למה נמשל  
לך <sup>6</sup>מה אילה רחמה  
כל שעה ושעה כשע  
היתה חביבה על אחי  
כשעה ראשונה א"ר א  
לשחר לומר לך מה ש  
אסתר סוף כל הנס  
<sup>7</sup>ניתנה לכתוב קא אמר  
אסתר ניתנה לכתוב א  
לא ניתנה לכתוב מא  
לה כר' בנימין בר יפת  
רבי בנימין בר יפת  
נמשלו תפלתן של צדי  
מה אילה זו כל זמן ש  
אף צדיקים כל זמן ש  
נשמעת: שחמו את ה  
בשאר ימות השנה לא  
אלא ביום הכפורים  
הכי קאמר וביום ה  
ברקאי הורידו כ"ג לבי  
דרבי אבין לא זו ב  
מליקת העוף וקמיצת  
בשלמא עולת העוף מא

קא סלקא דעמיה הורידו כהן גדול לבית הטבילה סיפא דמתניתין הוה וציוס שטעו לשחוט את התמיד בבילה קאמר הורידו כ"ג לבית הטבילה לשחוט תמיד אחרי הטבילה אימת הוה האי טעות: **אי יומא בשאר ימות השנה.** דלאו יוה"כ ובקור אחד מן ההדשים כשהלכנה נומחת סמוך לעלות השחר: **לא סגי דלאו כהן גדול.** לא דיי עבודת שאר ימים דלאו בכהן גדול: **מאור הלכנה מי איכא.** לנמוח סמוך לשחר: **ה"ק וציוס השפועים כי אמר בם ברכא ר' יוחנן.** והואילואו לבית השפיעה מסקנא דמילתא הוא והורידו כ"ג מילתא בצפיה נפשיה היא ומהדר לאורוי בסדר עבודה דיוה"כ והכי קאמר כשהרואה אומר ברכאי היו מורידין כ"ג ציוס כ"ג לבית הטבילה שחרית: **לא זו בלכד.** לא זבח לבדו ששחט בבילה אמרו יסף: **אלא אף מליקט העוף וקמילת המנהג בבילה ששרף.** דגמרי להו משחיטה דמליקט העוף וקמילת מנחה במקום שחיתו הצופים הם: **מאי דבוח הוה.** אי אפשר למילתא: **הא**

לא מצי להרוציה אמרינו שפיר עשאום כמי שנטמאן או שאב

**אֵלֶּה אִפְּרִי עֲוֹלֹת הָעוֹן שֶׁנִּמְלָקָה וּמוֹנַחַה שֶׁנִּקְמָצָה תַּצֵּא לִבִּית הַשְּׂרִיפָה.** משמע דמסוס דנעשו צלילה ומימה תיפוק ליה משוס דקרבז קודס לתמיד של שחר ואמרינן (לקמן דף לז.) מניין שלא יהא דצר קודס לתמיד של שחר דכתיב העולה עולה ראשונה וכן

עבירה וסימניך ריחא  
קשיא מקייטא  
זישתא דסיתוא קשיא  
גורא קיריא מיומר  
ברא וסימניך טינא בר  
רבי דכתיב ילמנצח  
לה זו קרניה מפצילות  
ה מפציע לכאן ולכאן  
אסתר לאילה לומר  
גר וחביבה על בעלה  
ראשונה אף אסתר  
ירוש כל שעה ושעה  
י למה נמשלה אסתר  
ר סוף כל הלילה אף

ועוד דכוליה קרא דוערך עליה  
העולה איירי בהקטרה ועוד אורי  
דהא דלמרי שלא יהא דבר קודם  
לממדי היינו למנוה והכי אימא בהדיא  
צפ' תכלת (מנחות דף מט.) והא דלא  
פסלין בשמעתא משום דלוי קודם  
פתיחת דלתות ההיכל י"ל דלא מיפסל  
אלא בשחיטה כדכתיב ושחטו אל  
במליקה וקמילה לא והשחט לנזח  
דלמריין דהעולה עולה ראשונה אינו  
אלא למנוה א"כ עליה השלם כל  
הקרבנות נמי לא הוה אלף למנוה  
ותימא דלמרי בקי"פ אלו דברים (פסחים  
דף עג.) שחטו ונודע שמשכו הבצלים  
את ידם י"א לבית השריפה ואי אמרת  
לא צעי עקירה פסולו מחמת מאי  
קא הוי משום דשחטו אחר תמיד  
של צין הערצים וכו' הא למריין  
דלמנוה בעלמא וי"ל אס הקריבו  
כשר אלף אסור הקריבו האימוריס  
אחר התמיד והכי י"א בשכר לבית

השריפה וה"ת ויעלה וילין אותו בראשו של מוצה ויש לומר דסבר כמ"ד לינה מועלת בראשו של מוצה דפלוגתא דאמוראי היא צפרק המוצה מקדש (נחמ"ד דף פא.) ודילמא הוא אמורא דאמר התם לא צעי עקירה סבר כוותיה ואם תאמר אכתי אמאי יא לא צעי השריפה משמרי צפר צוריקת דם צלא הקטרת אימורים דכיון דלא אפשר להקטירם ינמא עשאום כמי שנטמאו או שאבדו וכי האי גוונא קאמר ברכ"פ תמיד נשחט (פסחים דף נט.) לר' ישמעאל צנו של ר' יוחנן בן ברוקא דאמר מוסר כפורים כל ימות השנה טובל ומיימי כפרתו אחר התמיד ואוכל צקשים לערב וקאמר התם דלמניה בראשו של מוצה ופריך מכי כל כמה דלא תאקטריה איצירי לה לא מתאכלי צפר וכו' עד שעשאום כמי שנטמאו אימורים או שאבדו וי"ל שאני הכא דכיון דמשכו הצעלים את ידם לא חזו מעיקרא אימורים להקריבה הלכך לא משמרי צפר צוריקת דם לחודיה אבל התם כיון דהוא חזי להקריבו קודם התמיד אע"פ שהממין עד אחר התמיד והשתא נמי התם דשחטו ונודע שמשכו הצעלים ידם אסור לזרוק הדם ול רבי יוחנן בן ברוקא לית ליה ההיא גזירה ולפי מירוך זה דכל מה שמקשה ריב"א דצפרק התכלת (מנחות דף מט:) משמע דאינו תמיד של שחר או שעבדן אחר תמיד של צין הערבים פסולין והשתא נמי דקאמר ר"ש ושאר כל הוצאים ששחטן על התמיד צומן

שֶׁסָּקָה

לא זו בלבד אמרו.  
תמיד שנשחט כלילה יוצא  
לצית השריפה, אלא אף  
מליקת העוף וקמיצת  
מנחה. ללוא קרבן חשוב  
הוא דלץ בלץ בציבור, אם  
נעשו כלילה יוצא לצית  
השריפה (מנחות ק.).

## תום' ישנים

[illegible]